

Kokkolan kaupungin sitoumus Kiertotalouden green dealiin

Sitoumuksen tekijä	Kokkolan kaupunki
Paikkakunta	Kokkola
Alkamispäivämäärä	02.04.2026
Päättymisajankohta	31.12.2035
Raportointiväli	3v välein

Sitoumuksen kuvaus

Sitoumus lyhyesti

Kokkola sitoutuu edistämään kiertotaloutta rakentamisessa tehostamalla maamassojen ja materiaalien kiertoa sekä lisäämällä uudelleenkäytettyjen ja kierrätettyjen rakennusosien hyödyntämistä. Tavoitteena on vähentää primääristen materiaalien käyttöä, parantaa materiaalitehokkuutta ja pienentää rakentamisen päästöjä. Kiertotaloutta edistetään kehittämällä hankintoja, suunnittelu- ja toimintamalleja, huomioimalla elinkaarivaikutukset sekä vahvistamalla yhteistyötä kaupungin ja yritysten välillä. Näillä toimenpiteillä voidaan saavuttaa merkittäviä positiivisia vaikutuksia.

Taustatietoa sitoumuksesta

Kokkolan kiertotalouden green deal -sitoumus perustuu kaupungin strategiaan tavoitteisiin sekä ilmasto-ohjelmaan, joiden keskiössä on siirtymä kohti kestävää, vähähiilistä ja resurssiviisasta toimintaa. Kokkolan kaupunkistrategia 2026–2029 korostaa vastuullisuutta, kestävää kasvua sekä kykyä uudistua nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Ilmastonmuutos, luonnonvarojen niukkeneminen, väestörakenteen muutokset ja talouden paineet edellyttävät uusia ratkaisuja, joissa kestävyys huomioidaan systemaattisesti päätöksenteossa. Kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tämän tavoitteen saavuttamisessa kiertotaloudella on keskeinen rooli, sillä se mahdollistaa luonnonvarojen käytön vähentämisen, materiaalien arvon säilyttämisen sekä päästöjen pienentämisen. Kiertotalouden periaatteiden mukaisesti tuotteiden ja materiaalien elinkaarta pyritään pidentämään muun muassa uudelleenkäytön, korjaamisen, kunnostamisen ja kierrätyksen avulla. Rakentaminen ja rakennettu ympäristö ovat keskeisessä asemassa kiertotalouden edistämisessä, sillä ne kuluttavat merkittävästi luonnonvaroja ja

aiheuttavat huomattavan osan päästöistä. Tässä sitoumuksessa painopiste on erityisesti rakentamisen kiertotaloudessa, jossa tavoitteena on tehostaa maamassojen ja materiaalien hyötykäyttöä, lisätä uudelleenkäytettyjen ja kierrätettyjen rakennusosien käyttöä sekä vähentää luonnosta suoraan hyödynnettävien, kierrättämättömien materiaalien tarvetta. Sitoumuksen toimenpiteiden ja tavoitteiden lisäksi Kokkolassa kiertotaloutta edistetään kehittämällä hankintoja siten, että niissä huomioidaan kiertotaloutta tukevat kriteerit, vähennetään luonnonvarojen käyttöä ja lisätään vähäpäästöisten sekä kierrätettyjen materiaalien hyödyntämistä. Rakennushankkeissa huomioidaan elinkaariset ympäristövaikutukset, ja tavoitteena on pidentää rakennusten käyttöikää korjaamalla ja kunnostamalla olemassa olevaa rakennuskantaa. Samalla tarkastellaan mahdollisuuksia tehostaa kiinteistöjen käyttöastetta, erityisesti arvokiinteistöjen osalta. Sitoumuksen tavoitteena on luoda Kokkolaan toimintamalleja ja käytäntöjä, jotka tukevat kiertotalouden mukaista rakentamista, vahvistavat tiedolla johtamista ja lisäävät yhteistyötä kaupungin ja elinkeinoelämän välillä. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on keskeistä, jotta kiertotalousratkaisuja voidaan toteuttaa vaikuttavasti ja laajasti. Sitoumuksessa ovat mukana kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat vastuualueet sekä Kokkolan Vesi, ja toimenpiteitä toteutetaan laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Näin luodaan edellytyksiä kestäväälle kasvulle, uusille liiketoimintamahdollisuuksille sekä resurssiviisaalle kaupunkikehitykselle.

Toimenpiteet ja mittarit

1.3.B Käytetään uudelleenkäytettyjä ja kierrätettyjä rakennustuotteita ja -osia

Toimenpidealue

1.3. Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa

Toimenpiteen kuvaus

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä uudelleenkäytettyjen ja kierrätettyjen rakennustuotteiden ja -osien käyttöä rakentamisessa sekä vähentää primääristen materiaalien tarvetta. Samalla kehitetään rakennushankkeiden suunnittelu- ja hankintaprosesseja sekä hyödynnetään tuotteiden kelpoisuusmenettelyjä, jotta uudelleenkäyttö ja kierrätysmateriaalien hyödyntäminen olisi mahdollista nykyistä laajemmin. Toimenpiteessä parannetaan purkumateriaalien, kierrätysmateriaalien ja kierrätystuotteiden hyödyntämistä Kokkolassa sekä kehitetään tähän liittyviä toimintamalleja ja prosesseja. Erityisesti edistetään rakennusosien ja -materiaalien uudelleenkäyttöä kehittämällä toimintamalli, jonka avulla voidaan ennakoida ja inventoida riittävän varhaisessa vaiheessa kaupungin investointiohjelman kohteista vapautuvia rakennusosia ja materiaaleja, kuten irtaimistoa sekä infrarakentamiseen soveltuvaa purkubetonia. Suurissa purkukohteissa edellytetään uudelleenkäyttökartoituksia, jotta purkumateriaalien hyödyntämismahdollisuudet voidaan tunnistaa mahdollisimman varhain. Toimenpiteessä kiinnitetään erityistä huomiota betonin ja tiilien kiertoon: tavoitteena on hyödyntää olemassa olevaa betonia ja tiiliä mahdollisuuksien mukaan sellaisenaan sekä kierrättää betonin ja tiilen raaka-aineita uusissa käyttökohteissa. Samalla pyritään pidentämään rakennusten käyttöikää ja elinkaarta. Mikäli purkaminen on tarpeen, pyritään purkamaan rakenteet siten, että materiaalit voidaan ottaa talteen ehjinä ja tunnistaa uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennusosat uudishankkeita varten. Toimenpiteen tavoitteena on perustaa alueellinen materiaalipankki sekä ottaa käyttöön materiaalien välivarastointiin toimintamalli. Materiaalipankki ja välivarastointimalli on tarkoitettu laajasti eri materiaalivirtojen hallintaan ja hyödyntämiseen. Ne kattavat sekä rakennusten korjaamisessa että purkamisessa syntyvät rakennusosat ja -materiaalit (esim. betoni, tiili, rakennusosat ja irtaimisto) ja infrarakentamisessa syntyvät maa- ja kiviainekset, kuten kaivuumassat. Tavoitteena on parantaa eri materiaalien saatavuutta ja kohtaantoa sekä mahdollistaa niiden tehokas uudelleenkäyttö kohteesta toiseen joko suoraan tai välivarastoinnin kautta.

2030: Otettu käyttöön kaupungin yhteinen materiaalipankki (esim. keskitetty verkkosivusto tai alusta)

Mittarityyppi

Laadullinen mittari

2035: Materiaalipankin kautta ohjautuvien materiaalien määrä (tn/vuosi) kasvaa vuosittain

Mittarityyppi

Laadullinen mittari

2030: Otettu käyttöön materiaalien välivarastointimalli

Mittarityyppi

Laadullinen mittari

2035: Välivarastoinnin kautta uudelleenkäyttöön ohjautuvien materiaalien määrä (tn/vuosi) kasvaa vuosittain

Mittarityyppi

Laadullinen mittari

2030: Uudelleenkäyttöön ohjattujen rakennusosien ja -materiaalien osuus (%) rakennusten purku- ja peruskorjaushankkeiden betonin ja tiilen kokonaismäärästä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

0 → 5

2035: Uudelleenkäyttöön ohjattujen rakennusosien ja -materiaalien osuus (%) rakennusten purku- ja peruskorjaushankkeiden betonin ja tiilen kokonaismäärästä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

5 → 15

2030: Kierrätykseen ohjattujen materiaalien osuus (%) rakennusten purku- ja peruskorjaushankkeiden betonin ja tiilen kokonaismäärästä. Määrälliset tavoitteet määritetään vuoteen 2027 mennessä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

→

2035: Kierrätykseen ohjattujen materiaalien osuus (%) rakennusten purku- ja peruskorjaushankkeiden betonin ja tiilen kokonaismäärästä. Määrälliset tavoitteet määritetään vuoteen 2027 mennessä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

→

1.1.B Sujuvat ratkaisut maamassojen ja muiden materiaalien kierron edistämiseksi

Toimenpidealue

1.1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen

Toimenpiteen kuvaus

Toimenpiteen tavoitteena on tehostaa maamassojen, kiviaineksen ja muiden rakentamisessa syntyvien materiaalien hyötykäyttöä Kokkolassa. Pyrkimyksenä on ohjata massat ja materiaalit mahdollisimman suoraan kohteelta toiselle ilman tarpeetonta välivarastointia ja kuljetuksia. Tämä vähentää kustannuksia, päästöjä ja esimerkiksi pölyhaittoja sekä parantaa rakentamisen materiaalitehokkuutta. Toimenpiteessä kehitetään kaupungin sisäistä ja ulkoista massa- ja materiaalikoordinointia, lisätään hankkeiden ennakoitavuutta sekä vahvistetaan yhteistyötä rakennuttajien, urakoitsijoiden ja muiden keskeisten toimijoiden välillä. Osana tätä toimenpidettä pilotoimme kiertotalous- ja/tai massakoordinaation vastuuhenkilön työnkuvaa, ja tavoitteena on saada se vakiintumaan vuoteen 2035 mennessä.

Maamassojen ja materiaalien hyödyntäminen huomioidaan mahdollisuuksien mukaan jo kaavoituksen, hankesuunnittelun ja purkuhankkeiden alkuvaiheessa. Kaavoitusvaiheessa painotetaan erityisesti ennakoivaa tarkastelua ja maamassatasapainon huomiointia osana alueiden suunnittelua, vaikka hankekohtaisia ratkaisuja tai tilapäistä varastointia ei voida osoittaa kaavassa. Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maamassojen ja kiviaineksen kierrätystä erityisesti infrarakentamisessa, vahvistaa tiedolla johtamista materiaalivirroista sekä nimetä kiertotalous- ja massakoordinoinnille selkeä vastuutaho kaupungin organisaatiossa.

2030: Osuus materiaaleista (maamassat, kiviainekset ja muut rakentamisessa syntyvät materiaalit), jotka on kierrätetty kohteelta kohteelle (%). Määrälliset tavoitteet määritetään vuoteen 2027 mennessä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

→

2035: Osuus materiaaleista (maamassat, kiviainekset ja muut rakentamisessa syntyvät materiaalit), jotka on kierrätetty kohteelta kohteelle (%). Määrälliset tavoitteet määritetään vuoteen 2027 mennessä.

Mittarityyppi

Numeerinen mittari

Tason muutos

→

Suomen kestävän kehityksen tavoitteet

Hyvinvointia edistävä talous
ja työ sekä kestävä kulutus
